

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.1.19.2018.AKo

Warszawa, 07 czerwca 2018 r.

**Pani
Genowefa Sobótka
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Wieniawie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniach 21–24 maja 2018 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieniawie.

Przedmiot kontroli obejmował stan zatrudnienia i kwalifikacje kadry zatrudnionej w ośrodku pomocy społecznej, prawidłowość przyznawania zasiłków stałych oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania możliwości partycypacji w kosztach pomocy osób zobowiązanych do jej udzielania. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 24.05.2018 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że spełnia Pani wymagania dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego, określone w art. 122 ust. 1 ustawy.

Osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu, zgodnie z art. 156 ust. 1 oraz art. 116 ust. 1 ustawy. W okresie podlegającym kontroli Ośrodek spełniał ustawowe wymogi zatrudnienia wskazane w art. 110 ust. 11 i 12.

W kontrolowanym okresie ustalanie uprawnień do udzielania pomocy w formie zasiłku stałego, z wyjątkiem jednego postępowania, odbywało się na wniosek strony. Zasiłki stałe przyznawane były w prawidłowej wysokości i na odpowiedni okres – bezterminowo lub na okres

obowiązywania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Prowadząc postępowania ustalające uprawnienia świadczeniobiorców sporządzano wywiady środowiskowe. Były one przeprowadzane w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1788).

Do wywiadów środowiskowych dołączano niezbędne dokumenty, zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy (m.in. z ZUS), dotyczące ewentualnych uprawnień do świadczeń z systemu emerytalno-rentowego oraz oświadczenia, w tym oświadczenia o stanie majątkowym. Z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy przeprowadzano aktualizacje wywiadu środowiskowego nie rzadziej niż co 6 miesięcy, zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy. Przeprowadzano również postępowanie badające możliwości udzielania pomocy przez osoby zobowiązane do alimentacji na rzecz świadczeniobiorców.

Skontrolowane decyzje administracyjne zawierały wszystkie niezbędne elementy wskazane w art. 107 § 1 i 3 k.p.a. Wszystkie decyzje wydano w terminach, o których mowa w art. 35 k.p.a. W dokumentacji stwierdzono potwierdzenia odbioru każdej z wydanych przez GOPS decyzji administracyjnej.

W czasie kontroli sprawdzeniu poddano także dokumentację osób skierowanych do domów pomocy społecznej. Kierowanie do domów pomocy społecznej odbywało się wyłącznie na podstawie wniosków osób ubiegających się o tę formę pomocy. Przy wyborze typu domu ośrodek kierował się rodzajem schorzenia klienta oraz brał pod uwagę odległość domu pomocy społecznej od miejsca zamieszkania. Ośrodek kompletował dokumentację stanowiącą podstawę rozstrzygnięcia sprawy oraz sporządzał rodzinne wywiady środowiskowe. Prawidłowo ustalano odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej, a wydawane decyzje administracyjne zawierały niezbędne elementy określone w k.p.a. Ustalono, że wszystkie osoby przebywają w domach pomocy społecznej, stosownie do zapisu art. 54 ustawy.

W toku kontroli **stwierdzono** następujące **nieprawidłowości**:

1. W jednym przypadku w aktach sprawy dotyczącej ustalania uprawnień do zasiłku stałego brak dokumentu potwierdzającego wniesienie wniosku osoby zainteresowanej (lub innej osoby za zgodą osoby zainteresowanej) lub też zawiadomienia o wszczęciu postępowania z urzędu, co jest niezgodne z art. 61 k.p.a. i art. 102 ustawy.

2. W jednym przypadku nie sporządzono w terminie aktualizacji wywiadu środowiskowego z osobą korzystającą z zasiłku stałego, pomimo zmiany jej sytuacji dochodowej, co jest niezgodne z art. 107 ust. 4 ustawy.
3. W przypadku dwóch decyzji uchylających prawo do zasiłku stałego, jednej decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń oraz dwóch decyzji w sprawie umorzenia nienależnie pobranych świadczeń ich wydanie nastąpiło bez przeprowadzenia aktualizacji wywiadu środowiskowego, co jest niezgodne z art. 106 ust. 4 ustawy.
4. Decyzje nr: GOPS.8210.23.1.1.2017 z 30.01.2017 r. i GOPS.8210.30.1.2.2017 z 6.10.2017 r., zmieniające kwotę przyznanego zasiłku stałego, wydano wstecz pomimo braku podstaw do uchylecia lub zmiany decyzji przyznającej prawo do określonych świadczeń z pomocy społecznej ze skutkiem wstecz.
5. Wydawanie decyzji w przypadku ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej nastąpiło z naruszeniem art. 35 i 36 k.p.a.
6. Przy zmianie wysokości świadczenia w decyzjach zmieniających lub uchylających nie odnoszono się do decyzji pierwotnych, tj. decyzji, na mocy których strony nabyły prawo do świadczenia, lecz zmieniano ostatnie decyzje w sprawie, co jest niezgodne z art. 155 k.p.a.
7. W aktach osób korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka znajdowały się zapisy dotyczące pracy socjalnej. Jednak wybrana próba pokazała, że pracownicy socjalni nie odnotowywali w sposób właściwy działań z zakresu pracy socjalnej bądź zamieszczone wpisy nie dawały obrazu tej pracy, np. „rozmowa z klientem na temat możliwości dalszego leczenia”, „zapoznanie się z funkcjonowaniem rodziny w środowisku”, „rozmowa z klientem na temat dalszej rehabilitacji”, „objęcie pomocą środowiskową w ramach p.p.o.ż. oraz zwrócenie uwagi na prawidłowe spożytkowanie otrzymanych artykułów spożywczych”, co nie stanowi pracy socjalnej, o której mowa w art. 6 ust. 12 ustawy oraz narusza zapisy art. 17 ust. 1 pkt 10 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy.
8. W sprawie Pana K.P. w przypadku zbiegu prawa do zasiłku stałego i emerytury za okres od 24.02.2017 r. do 31.03.2017 r. zażądano zwrotu zasiłku stałego w kwocie 566,89 zł z tytułu uzyskania emerytury w kwocie 547,49 zł, co jest niezgodne z regulacją zawartą w art. 99 ust. 3 ustawy określającą, że kwota pomniejszenia emerytury lub renty z tytułu pobieranego wcześniej zasiłku stałego, za który obecnie przyznaje się osobie świadczenie z Zakładu Ubezpieczeń

Społecznych lub świadczenie innych organów rentowych nie może być wyższa niż przyznana za ten okres kwota emerytury lub renty.

9. Kierownik GOPS jest w Ośrodku jedyną osobą upoważnioną do podpisywania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik kontrolowanej jednostki.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Prowadząc postępowania w sprawie przyznania świadczeń przestrzegać przepisów art. 61 k.p.a. oraz art. 102 ustawy o pomocy społecznej.
2. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej przeprowadzać aktualizację wywiadu środowiskowego z osobami korzystającymi ze stałych form pomocy w przypadku każdej zmiany danych zawartych w ostatnim wywiadzie oraz nie rzadziej niż co 6 miesięcy mimo braku zmiany danych.
3. Wydawać decyzje administracyjne po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, stosownie do art. 106 ust. 4 ustawy.
4. Przestrzegać przepisu art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej w zakresie poprawności wydawanych rozstrzygnięć w przypadku zmiany decyzji przyznającej prawo do świadczeń z pomocy społecznej, mając na względzie konstytutywny charakter decyzji.
5. Wydawać wszystkie decyzje administracyjne bez zbędnej zwłoki w terminie ustalonym w art. 35 k.p.a.
6. Zmieniać decyzje, na mocy której strony nabyły prawo do świadczeń z systemu pomocy społecznej, zgodnie z art. 155 k.p.a., tj. wyłącznie w odniesieniu do decyzji pierwotnych.
7. Zwiększyć nadzór nad dokumentowaniem prowadzonej pracy socjalnej, będącej jednym z podstawowych obowiązków pracownika socjalnego, tak aby dokonywane w wywiadach zapisy oddawały istotę jej faktycznego prowadzenia przez wykazanie odpowiedniej dynamiki podejmowanych działań, mających na celu pomoc oraz wzmacnianie osób

i rodzin w odzyskiwaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, stosownie do art. 6 pkt 12, art. 17 ust. 1 pkt 10 i art. 119 ust. 1 pkt 1 ustawy.

8. Ustalając kwotę zwrotu zasiłku stałego w przypadku zbiegu z uprawnieniami do emerytury lub renty stosować kompletną normę art. 99 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto zalecam wystąpienie do wójta o udzielenie upoważnienia kolejnej osobie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy zgodnie z zapisem art. 110 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.

Pouczenie

Stosownie do postanowień art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Sobczak, Wójt Gminy Wieniawa